

Expedice Aurora

Víte co je to Aurora? To slovo má mnoho významů. Je to bývalý ruský křižník, jehož jediný výstřel znamenal sedmdesátiletou nadvládu světového komunizmu. Také jde o název několika vesnic v severní Kanadě nebo o výkřik Hanáka, který zakopnul o ropovod Družba. Pro nás je nejdůležitější primární význam tohoto slova: *záře*. Konkrétně jde o polární záře, za nimiž jsme v roce 2002 uspořádali expedici za polární kruh.

Jelo nás 12 ve třech autech a o zážitky nebyla nouze. Každé volné místo bylo napěchováno až po strop potravinami a jinými zbytečnostmi. Ve Stockholmu k nám měl přistoupit kamarád Jirka, a tak jsme museli za první dva dni doslova vyjít v autě díru, do které by se vešel i s bagáží. Jedno auto bylo z půjčovny, tomu upadnul výfuk těsně za Stockholmem. Po počátečních rozpacích jsme zjistili, že jde o zcela zbytečnou součástku, bez které auto může jet dál. Bez větších problémů zvládlo následujících 7 000 kilometrů.

Naše cesta vedla přes Dánsko a Švédsko do Norska. Po většinu cesty přšlo a vidina krásných polárních září se ztrácela v nedohlednu. Přejezd polárního kruhu jsme oslavili šampaňským. Pili jsme ho z jedné láhve, a tak ti, kteří ještě nebyli nastydli, měli alespoň nějakou jistotu. Na polárním kruhu bývá zvykem si postavit pyramidku z kamínků. Prý pro štěstí. My jsme to stihli až na zpáteční cestě a postavili namísto pyramidy obří nápis ALDEBARAN, což je název našeho serveru a sdružení, které jsme založili. Mnoho lidí pak podle fotky tvrdilo, že jsme na stavbu nápisu použili kamínky z cizích pyramid. Není to pravda, brali jsme jen ty rozsypané kolem. Přece nebudeme někomu jinému šlapat po štěstí.

Někde ve středním Norsku nás zastavili policisté. Mé auto zrovna řídil Jakub, pravidelně jsme se v řízení střídali. Jak se ukázalo, Jakub jel na osmdesátce rychlostí 94 km/h. Policista ukázal k zaparkovanému autu na druhé straně silnice a nekompromisně prohlásil: „*take your driving licence and your credit card*“, tedy „*vezměte si řidičský průkaz a kreditní kartu*“ a odkráčel k policejnímu autu. Jakub se na mě otočil se slovy: „*Petře, já ti to nechtěl říkat, ale já nemám řidičák.*“ „*Jak nemáš?*“, vyděsil jsem se. „*No já ho zapomněl v Praze.*“ A s těmito slovy se posmutněle vydal k policejnímu vozu. Zůstal jsem v autě a přemýšlel, co bude dál. Pokuty v Norsku jsou vysoké, ale nedokázal jsem si představit, jaký postih může být za řízení přes půl Evropy bez řidičáku. Nejčernější vize byla ta, že Jakuba rovnou zavřou. Po patnáctiminutovém dohadování se Jakub vrátil, nasedl, nastartoval a pokračoval v jízdě. Nevěřicně jsem vyzvídal, jak to dokázal. Z Jakuba to lezlo jako z chlupaté deky: „*No, dal jsem mu starej techničák od škodovky. On se na něj kouknul a říkal, že to je hodně divnej řidičák. Tak jsem ho ujistil, že jsme malá země a že takové řidičáky v České republice máme.*“ Policista si prý opsal z techničáku nějaká čísla, optal se na adresu a dožadoval se platební karty. Tu Jakub zatajil, a tak policista vyplnil složenku s pokutou v přepočtu asi na 10 000 Kč. Obdivoval jsem Jakubovy pevné nervy, tohle bych já nedokázal. Tu složenku jsme dodnes nezaplatili a věc je již nepochybně dávno promlčena.

Za silného deště jsme dojeli na Nordkapp, nejsevernější místo Evropy. Nálada byla ponurá, o polárních zářích jsme si mohli nechat jen zdát. Na zpáteční cestě z Nordkappu se přece jen začaly dělat tu a tam trhliny mezi mraky a nakonec se na nás usmálo štěstí. Následoval týden, kdy jsme pozorovali v průměru dvě polární záře za noc. Z expedice jsme přivezli mnoho fantastických fotografií. Vlající barevné záclony nad hlavou, které za dvacet sekund zcela změnilly svůj tvar, byly natolik silným zážitkem, že u mě předčil i pocit z úplného zatmění Slunce.

Na zpáteční cestě jsme se stavovali ve finském Tampere, kde bydlí Jirka, jeden z mých bývalých studentů. Nenechali jsme si ujít pravou finskou saunu, kde mě poněkud překvapil

pán v klobouku. Zpočátku jsme ho považovali za místního blázna, než jsme pochopili: na horních sedadlech je takové vedro, že klobouk chrání hlavu před spálením. Chcete-li tedy ve Finsku do sauny, tak jediné s kloboukem.

Zpáteční cesta proběhla již bez jakýchkoli komplikací, stavili jsme se ještě na hvězdárně v Helsinkách, kde po staletí pozorovali hvězdy proto, aby z jejich pohybu určovali správný čas pro potřeby místního přístavu. Expedice Aurora patří dodnes k těm nejúspěšnějším a rádi na ni vzpomínáme. Není proto divu, že jsme se rozhodli ji přesně po deseti letech ještě jednou zopakovat. Říká se sice, že do stejné řeky dvakrát nevstoupíš, ale já pevně věřím, že polární záře jsou pro nás středoevropany natolik silným a emotivním zážitkem, že nám nikdy nemohou zevšednět a že se i druhá expedice vydaří.